

LÂ ILÂHE İLL'ALLÂH

Salih b. Fevzan

www.salaf.de

Manası ve Gereği

La ilahe illallah'ın manası : Tek ilah'tan başka kulluk edilecek başka bir ilah yoktur. O tek olan ilah da, şeriki olmayan yüce Allah'tır. Çünkü ibadete layık olan, ancak O'dur. Bu kelimenin gereği, Allâhu Teâlâ dışındaki bütün sahte ilahları reddetmektir. Zira Allâhu Azze ve Celle dışındaki mabutların ilahlık iddiası batıldır. Çünkü O'ndan başka bir şey ibadete (dua edilmeye, emir ve yasak koymaya, nizam tespit etmeye) layık değildir. Uluhiyetin başkaları için reddedilmesi, ilahlığı sadece ortağı olmayan Allâhu Teâlâ'ya ait kılmayı ve O'nun yanında ikinci bir ilah edinmemeyi gerektirir. Allâhu Teâlâ söyle buyuruyor:

“Allah'a ibadet edin ve O'na hiçbir şeyi şirk (ortak) koşmayın...” (Nisa: 4/36)

“Kim tağutu inkar edip Allah'a iman ederse, muhakkak kopması mümkün olmayan sağlam bir kulpa (La ilahe illallah' a) yapışmış olur. Allah işitendir, bilendir.” (Bakara : 2/256)

“...Biz her ümmete, yalnız Allah'a kulluk etmeleri ve tağuttan da sakınmaları için resul gönderdik.” (Nahl: 6/36)

Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem} söyle buyuruyor:

“Kim La İlahe illallah der ve Allah'tan başka tapınılanları reddederse malı ve kanı haram olur...”[1]

Bütün resullerin kavimlerini davet ettikleri söz sudur: “...Ey kavmim! Allah'a kulluk edin. Sizin O'ndan başka ilahınız yoktur...” (A'raf: 7/59)

İbn-i Receb (Allah ona rahmet eylesin) söyle demiştir: “İlah, yüceliğiyle, sevgi ve muhabbetiyle korku ve ümidiyle kendisine güvenilen, tevekkül edilip dayanılarak kendisinden dua ve yakarıшта bulunulan, itaat edilip isyan edilmeyendir. Tüm bunlar ancak aziz ve celil olan yüce Allah'a yaraşır.”

İste bu sebeple; Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem} Kureyş müşriklerine; “La ilahe ill'Allah” deyiniz, dediğinde müşriklerin cevabi;

“İlahları tek bir ilah mi kildi? Gerçekten bu çok acayip bir şey” (Sa'd: 3815) demek olmuştur.

Kelime-i Şahadet'in genel manası Allâhu Teâlâ'nın dışında ibadet edilenleri reddeder ve batıl kılar. Yani tağutu red ve Allâhu Teâlâ'ya iman etmeyi gerektirir.

Tağutu reddetmek, Allâhu Teâlâ'nın emir ve yasağına ters düşen emirlerde bulunan kişi ve kurumlar, hevayı ve şeytanı reddetmektir. La ilahe ill'Allah'ın manasıyla birlikte gereğini de yerine getirmek, ibadette Allâhu Azze ve Celle'yi birleyerek O'na benzer tutulanları terk etmektir.

Kul, La ilahe ill'Allah dediğinde; ibadette Allâhu Teâlâ'yi birlediğini, Allâhu Teâlâ'dan başkalarına, putlara, kabirlere evliyalara, ve Salihlere ibadet etmenin batıl olduğunu ilan eder.

La ilahe ill'Allah'ın gereği, Allâhu Azze ve Celle'den başka ibadete layık ilah olmadığını, yaratıcı, kudret sahibi ve her şeye kadir olanın Allâhu Teâlâ olduğunu kabul etmek, Allâhu Teâlâ'dan başka hiç kimsenin hakimiyet hakkı olmadığına inanmaktır. Çünkü hakimiyet yalnız Allâhu Azze ve Celle'ye aittir. Kim, La ilahe ilAllah'ı bu şekilde inanarak açıklarsa mutlak olarak tevhidin hakkını vermiş olur.

Allâhu Teâlâ'ya yaklaşmak için ölümlere kurban kesen, türbelere yardımda bulunan, kabirlerin etrafını tavaf eden ve adak adayanlar, Allâhu Azze ve Celle' yaratıcı ve her şeyin sahibi olduğuna inansalar bile, ilk Arap müşrikleri gibi Allâhu Teâlâ'ya sirk koşmuş olurlar. Mekke müşrikleri, kabirlere ve putlara tapmadıklarını söylüyor fakat uygulamada aksini yapıyorlardı. Onlar yaratıcı ve rızık verici olduğuna inanmadıkları halde, sif kendilerini Allâhu Teâlâ'ya daha çok yaklaştırsınlar diye salih olduğuna inandıkları bazı kişilere ibadet ediyorlardı.

Hakimiyet, La ilahe ill'Allah'ın gerçek manasının tamamını değil sadece bir cüzünü oluşturur. Çünkü ibadette şirk koşan bir kimsenin, şeriatın hükmünü kabul etmesinin bir faydası yoktur. Şayet La ilahe ill'Allah'ın manası onların zannettiği gibi olsaydı, Rasulullah {sallallahu aleyhi ve sellem} ile müşrikler arasında herhangi bir mücadele olmaz, onlar da Rasulullah {sallallahu aleyhi ve sellem}'e bağlanırlardı.

Böyle bir durumda, Rasulullah {sallallahu aleyhi ve sellem} onlara: “Allah'ın varlığını ve her şeye kadir olduğunu tasdik edin. Hukuki, meselelerde şeriatın hükmüne tabi olun” der ve onları ibadetlerinde serbest bırakırdı. O zaman Allah Rasulü'ne tabi olurlardı.

Bunlar, Arap lisanının ehli olan bir kavim oldukları için La ilahe ill'Allah'ın putlara tapmayı reddettiğini ve sadece lafzı bir mana taşımadığını anlıyorlardı. Bundan dolaydır ki bu kelimedenden nefret ederek uzaklaştılar ve söyle dediler:

“...İlahları tek bir ilah mi kildi ? Şüphesiz bu çok acayip bir şey ...” (Sa' d: 38/5)

Allâhu Teâlâ onları şöyle vafediyor:

“Onlara La ilahe ill'Allah denildiği zaman kibirlenirlerdi ve “mecnun bir sair için ilahlarımızı mi terk edeceğiz.” derlerdi.” (Saffat: 37/35-36)

Onlar, La ilahe ill'Allah'ın Allâhu Teâlâ dışında ibadet edilen her şeyi reddetmek, ibadette sadece Allah'ı (c.c.) birleme manasına geldiğini çok iyi biliyorlardı.

Şayet müşrikler La ilahe ill'Allah dedikleri halde putlara ibadet etmeye devam etselerdi, kendi içlerinde çelişkiye düşerek bundan rahatsız olurlardı.

Günümüzde kabirlere ibadet edenler, bu şiddetli çelişkiden hiç rahatsız olmuyor, onlar” La ilahe ill'Allah” demelerine rağmen bir çok ibadeti ölümlere yapmaya devam ediyorlar.

Ebu Cehil ve Ebu Leheb, bu kelimenin manasını günümüzde kabirlere ibadet edenlerden çok daha iyi biliyorlardı. Onların bile eli kurudu!

Sonuç olarak; kim bu kelimeyi, manasını bilerek söyler, gereğiyle amel edip açık ve gizli sirkten kaçınırsa, ibadeti tam bir itikatla yalnız Allâhu Teâlâ'ya has kılıp bununla amel ederse, iste o gerçek bir mümindir. Kim La ilahe ill'Allah deyip inanmadığı

halde zahiren amel ederse, o da münafıktır. Kim bu kelimeyi diliyle söyler fakat onu bozacak amellerden birini isler ve Allâhu Azze ve Celle'ye şirk koşarsa o da müşriktir .

La ilahe ill'Allah kelimesinden kastedilen; manasını bilip bu mananın gerektirdiği şekilde Allâhu Teâlâ'ya ibadet etmektir.

İbadet, muamelat ve bütün meselelerde Allah'ın (c.c.) hükümlerini kabul edip, beşeri kanunları reddetmek; insan ve cin şeytanlarının revaca çıkardığı bütün hurafeleri ve bidatleri ortadan kaldırmak bu kelimenin ameli gereklerindendir.

Allâhu Teâlâ söyle buyuruyor:

“Yoksa onların dinden Allah'ın izin vermediği bir şeyi kendileri için din gösteren ortakları mi vardır?” (Sura: 42/21)

“...Eğer siz onlara itaat ederseniz, muhakkak ki müşrikler olursunuz...” (En'am: 61121)

“...Onlar Allah'ı bırakıp hahamlarını, rahiplerini ve Meryemoğlu Mesih'i rabler edindiler.” (Tevbe: 9131)

Nebi {sallAllahu aleyhi ve sellem}' bu ayeti kerimeyi okudu. Bunun üzerine Adıyy b. Hatem {radiyAllahü anhu}' Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem}'e dedi ki:

“Muhakkak onlar, onlara ibadet etmiyorlar ki. Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem}:

“Onlar Allah'ın helal kıldığı bir şeyi haram, haram kıldığı bir şeyi helal kıldıkları zaman onlara itaat etmiyorlar mi?” dedi.

Adıyy b. Hatim:

“Evet” deyince, Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem}:

“İşte böylece onlara ibadet ediyorlar” buyurdu.[2]

Seyh Abdurrahman b. Hasan dedi ki: “Allah'tan başkalarına itaat etmekle alimlerini rabler edindiler. Aynı olaylar bu Ümmetin içinde de vuku bulmaktadır. Bu ise en büyük şirk olup, La ilahe ill'Allah'ın manasını ortadan kaldırır.”

Bu kelimeyi söyleyen bir kimsenin, beşeri kanunlarla muhakeme olmayı da reddetmesi gerekir. Çünkü sadece Allah'ın kitabıyla hükmolunmak, onun dışında kalan beşeri sistemleri terk etmek vaciptir

Allâhu Azze ve Celle söyle buyuruyor:

“...Eğer bir şeyde ihtilafa düşerseniz onu Allah'a ve Rasulü'ne götürün.” (Nisa: 4/59)

“Herhangi bir şey hakkında anlaşmazlığa düşerseniz, onun hakkında hüküm vermek hakkı Allah'ındır . İşte benim Rabbim olan Allah O'dur...” (Sura: 26/10)

Allâhu Azze ve Celle kendi indirdiği şeriatla hükmetmeyenler hakkında kafir, fasık, zalim diye hüküm vermiştir. Allâhu Teâlâ'nın indirdiğinin dışında hüküm veren kişide iman yoktur.

La ilahe ill'Allah Müslümanların yaşamlarının her yönüne hakim olması gereken bir hayat nizamidir.

Bazılarının zannettikleri gibi, sadece manasını anlamadan gereğiyle amel etmeden, sabah ve akşam virtlerinde bereket için tekrar edilen bir söyleyişten ibaret değildir.

La ilahe ill'Allah'ın gereklerine bağlılık, Allahu Teala'nın isim ve sıfatlarına Allâhu Azze ve Celle ve Rasulünün {sallallahu aleyhi ve sellem}'in bildirdiği şekilde iman etmeyi gerektirir .

Allâhu Teâlâ söyle buyuruyor:

“En güzel isimler Allah'ındır. O halde O'na bunlarla dua edin. Onun isimlerinde ilhad etmeyin. Onlar yapmakta olduklarının cezasını göreceklerdir.” (A'raf: 7/180)

Abdurrahman b. Hasan dedi ki: “Arap dilinde ilhad kelimesinin manası, Allah Teala'nın isim ve sıfatları hakkında sapmaya meyletmek ve yalana yönelmektir.

Bilerek veya bilmeyerek birtakım tevillerle Allah'ın (c.c.) isim ve sıfatlarının hak olan manasını inkar etmek ve O'nu mahlukata benzettir.”

Her kim Allâhu Teâlâ'nın isim ve sıfatlarını bozar, tevil eder veya kabul etmez, Celil olan manalarına delalet eden manasını ortadan kaldırırsa, Cehmiyye, Mutezile, Eş'ariler gibi La ilahe ill'Allah'ın delaletine muhalefet etmiş olur. Çünkü ilah, isim ve sıfatlarıyla dua edilen ve vesile olunandır. Allâhu Teâlâ söyle buyuruyor:

“...En güzel isimler Allah'ındır. Onunla O'na dua edin...” (A'raf: 7/180)

İsim ve sıfatları olmayan nasıl ilah olur? Kendisine ne ile ve nasıl dua edilir?[3]

İmam İbn-i Kayyım dedi ki; “İnsanlar ahkam ayetlerinin tefsirinde ihtilafa düştüler. Fakat Allâhu Azze ve Celle'nin sıfatlarıyla ilgili ayet ve hadislerin herhangi birinde ihtilafa düşmediler, bilakis sahabe ve tabiin bu ayetlerin manasını anladılar ve gereğiyle amel ettiler.

Kur'an'da bulunan ahkam ayetlerinin manasını ilim ehlinde başkası anlayamaz, fakat sıfat ile ilgili ayetlerin manasını bütün insanlar anlayabilirler. Bundan kastettiğim mananın keyfiyetinin değil de aslinin anlaşılmasıdır.”[4]

“Bu konu selim fitrat ve semavi kitaplarla bilinen bir konudur . Kemal sıfatlarını yitiren ilah, müdebbir ve rab olamaz. Bilakis eksikliği sebebiyle kendisiyle alay edilir.

Hamd, ezelde ve ebedde celal ve kemal sıfatlara sahip olana aittir. Çünkü hamd'e layık olan sadece O'dur.[5]

Allâhu Azze ve Celle'nin kemal sıfatlara sahip olduğuna ve bütün noksan sıfatlardan ve mahlukata benzemekten uzak olduğuna mutlaka inanmak gerekir.”[6]

[1] Müslim; Iman: 8.

[2] Tirmizi, Tefsir: 10, Taberi: 14/210 (61632-61634) Suyuti, Durru'l-Mensur: 3/230, Beyhaki Sünenü'l-Kübra.

[3] Fethu'l-Mecid: 237-238.

[4] Medaricu's-Salikiyn, Ibn Kayyim: 1/29-30.

[5] Muhtasar Savaiki'l-Mürsele: 1/10.

[6] Medaricu's-Salikin: 1/26.

Ne Zaman Fayda Verir?

La ilahe ill'Allah'ın fayda verebilmesi için söyleyen kimsenin bu kelimenin manasını bilip, bu mana gereğince amel etmesi gerekir.

Bazı insanlar birtakım naslardan delil getirerek 'La ilahe ill'Allah'ın sadece telaffuz edilen bir sözden ibaret olduğunu iddia ediyorlar.

Şeyh Süleyman b. Abdullah bu iddiaya su şekilde cevap veriyor:

İtban {radiyAllahü anhu}'dan Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem} söyle dedi;

“Allah kendi rızasını kazanmak için 'La ilahe ill'Allah', diyen kimseye Cehennemi haram kildi.”[1]

Muaz b. Cebel {radiyAllahü anhu} binek üzerinde yolculukta Allah Rasulü {sallAllahu aleyhi ve sellem}' e arkadaşlık ettiğinde Nebi {sallAllahu aleyhi ve sellem} ona;

“Ya Muaz!” diye nida etti. Muaz b. Cebel:

“Buyur Ya Rasulullah! Hazirim” dedi. Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem}:

“Allah, Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına ve Muhammed'in onun kulu ve elçisi olduğuna şahadet eden her kula muhakkak ateşi (Cehennemi) haram kılmıştır.”[2]

Ubade b. Samit {radiyAllahü anhu}'dan Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem} söyle buyurdu:

“Her kim La ilahe ill'Allah ve enne Muhammedun Rasulullah şahadetini getirirse Allah ona ateşi (Cehennemi) haram eder.”[3]

Ebu Hureyre Rasulullah'tan (s.a.v.) söyle buyurdu:

“Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına ve benim de Allah'ın rasulü olduğuma şahadet ederim. Her kim hiçbir şüpheye yer bırakmaksızın bu iki kelimeyle Allah'ın huzuruna çıkarsa Cennet'e girer.”[4]

Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem}'in “La ilahe ill'Allah diyen kimse ateşe(Cehenneme) girmez”[5] hadisi ve benzeri hadisler , bir çokları tarafından yanlış yorumlanmış, bazıları ise hadisler karsısında zorlanmış, hatta bunlara mensuh diyenler bile olmuştur.

Çünkü tevhid (La ilahe ill'Allah) kelimesi; Allâhu Teâlâ'dan başka tapınılan ve saygı gösterilenleri reddetmeyi, Allâhu Azze ve Celle'nin sevgisini, tüm emirlerine boyun eğmeyi ve teslimiyeti, Allâhu Teâlâ'ya kamil manada itaati, samimi ve ihlaslı olarak sirkten uzak bir şekilde ibadet etmeyi, yasakladığını yasaklamayı, ver dediğini vermeyi, O'nun için sevmeyi, O'nun için buğzetmeyi gerektirir.

La ilahe ill'Allah kelimesini dille söyleyen bir kimsenin bütün amellerini sirkten temizlemesi gerekir.

Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem} söyle buyurmudur:

“Kim ‘La ilahe ill'Allah’ der ve Allah’tan başka ibadet edilenleri inkar ederse, mali, kani haram kilinmiş olur . Hesabi ise Allah 'a bırakılmıştır.”[6]

Muhammed b. Abdu'l-Vehhab en-Necdi bu hadisle ilgili olarak söyle diyor:

“İşte Allah Rasulü bu kelimenin manasını en açık şekilde izah etmiştir. Dikkat edilirse hadis, bu kelimeyi sadece dil ile söyleyen kimsenin malinin ve caninin haram olmayacağını, sadece bu kelimenin manasını bilmekle iman gereğinin yerine getirilmiş olmayacağını bildiriyor .

Evet, bu kelimeyi sadece ikrar etmek, Allah 'tan başka ibadete layık ilah olmadığını, O'nun esi ve ortağı bulunmadığını söylemek kisinin can ve mal emniyetini sağlamak için yeterli olmuyor.

Kişinin can ve mal emniyetine sahip olabilmesi için yukarıda sıralanan şartlarla amel edip, tüm küfür çeşitleri ve düzenlerini reddetmesi, üzerine düşen yükümlülükleri yerine getirmesi gerekir. Bu kelimenin gereklerini yerine getirmediği, bunlardan biraz olsun uzaklaştığı ya da şüphe ettiği takdirde can ve mal güvenliği söz konusu olmaz.[7]

Sunu kesinlikle bilmemiz gerekecektir ki: Amaç, sadece bu kelimenin (La ilahe ill'Allah'ın) lafızlarını saymak veya ezberlemek değildir.

Nitekim Vehb b. Münebbih kendisine “La ilahe ill'Allah Cennetin anahtarı değil midir?” diye soran bir kimseye su cevabi vermiştir:

“Elbette öyledir , ancak açacak olan anahtarın dişleri varsa! Bilindiği gibi hiçbir anahtar dişsiz değildir . Ancak dişleri olan bir anahtar getirirsen senin için Cennetin kapısı açılır , aksi takdirde açılmaz.

İşte bu anahtarın dişleri, “La ilahe ill'Allah” kelimesinin manasını bilip, şartlarını yerine getirerek amel etmektir.

Bunlardan bazıları şunlardır:

1- La ilahe ill'Allah kelimesinin red ve ispat anlamında taşıdığı tüm manaları gereğince bilmek.

2- Şüpheye yer bırakmayan gerçek anlamda iman. Bu kelimeyi söyleyen kimse, sek ve şüphe bulunmaksızın kelimenin neye delalet ettiğini ve içeriğinin ne olduğunu bilmelidir. Çünkü iman denilince, onda zannın yeri yoktur, onda kesin bilgi şarttır.

3- Bu kelimenin gerektirdiği tüm şartları, diliyle ve kalbiyle kabullenip teslim olmak.

4- Bu kelimenin gerektirdiği şeylere boyun eğmek ve buna aykırı olan her şeyi terk etmek.

5- Doğruluk. Amellerin kalbin söylediği ve dilin ifade ettiğiyle uyumlu olması.

6- İhlas. Şirk şaibelerinden ve kötülüklerinden arınarak halis bir niyetle amel etmek.

7- La ilahe ill'Allah kelimesini söyleyip gereğince amel edenleri sevmek, yerine getirmeyip çelişki içinde olanlardan da nefret etmek.

8- Müminleri dost edinmek, kafirlerden uzak durmak ve tağutu reddetmek.

İbn-u Teymiyye ve bazılarının su sözü, bu konu hakkında söylenecek sözlerin en güzelidir. “Tüm bu hadisler, şahadet kelimesini söyleyen ve bu hal üzere ölen kimseler hakkındadır.”

Bu hadisler, diğer rivayetlerde “doğrulamak, manası bilmek hiçbir şekilde şüphe etmemek; kalbinden halisane bir yakınle söylemek” gibi kayıtlarda da görülmektedir.

Şüphesiz tevhidin hakikati, ruhu tümünden Allâhu Teâlâ'ya yönelterek Allâhu Teâlâ'dan başka ibadete layık ilah olmadığına şahadet etmektir. Böyle bir kimse sözünde doğru olduğu takdirde Cennete girecektir. Çünkü ihlas, tüm günahlardan gerçekten tevbe ederek kalbi Allâhu Azze ve Celle'ye yönelmektir.

Kul bu hal üzere öldüğü takdirde Cennete nail olacaktır. Mütevatir hadislerde kalbinde bir arpa veya hardal tanesi ya da toz zerresi kadar da olsa imandan eser bulunan kimsenin, ateşte ebedi olarak kalmayacağı, ‘La ilahe ill'Allah’ üzere ölenin, cezasını çektikten sonra Cehennemden çıkacağı ve ateşin Allâhu Azze ve Celle için namaz kılp secde eden ademoğlunun secde izlerini yakmayacağı bildirilmiştir.

Bütün bu açıklamalardan, Allâhu Teâlâ'dan başka ibadete layık ilah olmadığına ve Muhammed {sallallahu aleyhi ve sellem}'nin Allâhu Teâlâ'nin kulu ve elçisi olduğuna şahadet eden kimse için Cehennemden haram kılındığı anlaşılmaktadır. Ancak önemli kayıtlarda bunun şartları da belirtilmiştir. Dolayısıyla ihlastan, yakinden uzak olan ve manasını idrak etmeksizin “bilmeden kelime-i şahadeti söyleyen kimsenin, ölümü sırasında bununla imtihan olacağından korkulur; bu durumda şahadetten ayrılarak, şahadet üzere ölmeyebilir.

Çoğu kimse La ilahe ill'Allah kelimesini sadece bir örf ve gelenek olarak söylemekte, iman kalplerinin derinliklerine girmemektedir. Bu kimseler çoğunlukla, hadislerde açıklandığı gibi ölüm anında fitneye uğramaktadırlar.

O zaman sorulduğunda hadiste belirtildiği üzere;

“İnsanları bir şey söylerken işittim, ben de söyledim”[8] şeklinde cevap verirler. Bu gibi kimselerin amelleri de çoğunlukla kendileri gibi olanları kuru bir taklitten öteye gitmez. Onların hali su ayette belirtilene oldukça yakındır.

Allâhu Azze ve Celle söyle buyuruyor:

“...Biz atalarımızı bir din üzere bulduk; şimdi biz de onların izine uyuyoruz” derlerdi...” (Zuhruf: 43/23)

O halde kişinin bu kelimeyi; ihlasla ve tam bir yakınle, ayrıca günah işlemeden, günaha ısrarlı olmadan gerçek bir kavrayışla söylemesi konusunda, hadisler arasında bir çelişki yoktur. Burada ihlas ve yakinin tam olması için Allahu Azze ve Celle'yi her şeyden daha fazla sevme zorunluluğu da vardır. Bu durumda kişi Allahu Azze ve

Celle'yi yasakladığı şeylere karşı kalbinde herhangi bir meyil veya sevgi hissetmeyecektir.

Şüphesiz, bu iman, tevbe, ihlas, sevgi ve yakın, gecenin gündüzü giderdiği gibi ondaki günahları giderecektir.

Muhammed b. Abdulvehhab hadisler için söyle bir açıklama getirmiştir;

“Bunların, bir başka şüphesi sudur; Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem}'in “La ilahe ill'Allah” diyen bir adamı öldürmesi üzerine, Üsame {radiyAllahü anhu}'yu azarlayarak:

“Sen, o adamı ‘La ilahe ill'Allah’ dedikten sonra mi öldürdün?” demiş[9] ayrıca:

“İnsanlarla, ‘La ilahe ill'Allah’ deyinceye kadar savaşmakla emrolundum” buyurmuştur.”[10]

La ilahe ill'Allah diyenlere dokunulmayacağına dair daha başka hadisler de vardır. Cahillerin bu hadisleri delil olarak getirmedeki amaçları; ‘La ilahe ill'Allah’i, amellerinde göstermeseler bile sırf dille söyleyenlerin tekfir edilemeyecekleri, öldürülemeyecekleri, hatta ne yaparlarsa yapsınlar, haklarında bir şey yapılamayacağı şeklindeki görüşlerini ispatlamaktır.

Bu cahil müşriklere denir ki: “Resulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem}' “La ilahe ill'Allah” diyen Yahudilerle savaştı ve onları esir aldı. Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem}'in ashabı da, Allah'tan (c.c.) başka ibadete layık ilah olmadığına ve Muhammed {sallAllahu aleyhi ve sellem}'in de Allah'ın Rasulü olduğuna şهادette bulunmalarına, namaz kılp, Müslüman olduklarını ileri sürmelerine rağmen, Beni Hanife ile savaştı. Ali b. Ebu Talib {radiyAllahü anhu} tarafından yakılanların durumları da böyleydi. Bu cahiller de, öldükten sonra dirilmeyi inkar edenlerin kafir olduklarını ikrar ediyor ve öldürülmeleri gerektiğini belirtiyorlardı. Bu kimseler: “La ilahe ill'Allah” dedikleri halde bu bir şey değiştirmede. Tipki; İslam'ın rükünlerinden herhangi birisini inkar eden bir kimsenin tevhid kelimesini söylemesinin, tekfir olunması ve öldürülmesi açısından bir şeyi değiştirmedeği gibi. Rükünlerden birini inkar durumunda kişi tekfir ediliyorsa, fer'i meselelerle ilgili herhangi bir şeyi inkar halinde neden tekfir edilmesin?

Usame {radiyAllahü anhu}, “La ilahe ill'Allah” diyen bir kişiyi, can ve mal korkusuyla Müslüman olduğu zannıyla öldürmüş, Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem}'da yanlış bir uygulama da bulunduğunu belirterek onu azarlamıştı. Eğer bir kişi, Müslüman olduğunu açıklarsa, bu kişiden aksi bir durum sabit olmadıkça malına ve canına dokunulmaz. Yüce Allah bununla ilgili olarak söyle buyurmuştur:

“Ey iman edenler! Allah yolunda savaşa çıktığınız zaman iyi anlayıp dinleyin. Size selam verene, dünya hayatının geçici menfaatine göz dikerek, ‘Sen mümin değilsin’ demeyin.” (Nisa: 4/94)

İste bu ayete göre; tevhid kelimesini söyleyen, fakat durumunu bilemediğimiz bir kişiyle karşılaşmamız halinde, iyice araştırıp durumunu belirleyinceye kadar , onun malına ve canına dokunmamamız gerekir. Eğer İslam'a aykırı bir durum sergilerse öldürülür. Çünkü: “İyi anlayıp dinleyin, tespit edip ortaya çıkarın” ifadesi buna işaret etmektedir. Bu kelimeyi söylen kişi, buna uygun amel etmediği görüldüğü takdirde,

eğer öldürülmeyecekse araştırıp soruşturmanın bir manası yoktur. Nitekim bu konuda, manası bizim yaptığımız yoruma uygun bir çok hadis vardır. Yani bir kişi tevhid kelimesini söyleyip Müslüman olduğunu açığa vurursa, ona dokunmamak vaciptir. Ancak söyledikleriyle çelişen bir durum tespit edildiği takdirde gereken yapılır.

Bunun delili ise su hadistir: Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem} Usame {radiyAllahü anhu}'ya söyle buyurmuştu:

“Sen, o adamı ‘La ilahe ill'Allah’ dedikten sonra mi öldürdün?” Yine söyle buyurmuştur:

“İnsanlarla “La ilahe ill'Allah” deyinceye kadar savaşmakla emrolundum”

Haricilerle ilgili olarak da söyle buyurmuştur:

“Onlarla nerede karşılaşırsanız, hemen öldürün. Eğer ben onlara erişebilseydim (onları görebilseydim), onları tıpkı Ad kavminin öldürülmesi gibi, öldürürdüm.”[11]

Hariciler, çok ibadet eden ve çok tehlikeli getiren (La ilahe ill'Allah diyen) kimselerdi. Hatta, sahabeler, onları gördüklerinde kendi ibadetlerini küçümserlerdi. Bunlar ilmi sahabelerden öğreniyorlardı. Bütün bunlara rağmen, “La ilahe ill'Allah” demeleri, fazla ibadet etmeleri ve Müslüman olduklarını söylemeleri onlara bir yarar getirmedi, Çünkü bunlar şeriata aykırı bir durum sergilemişlerdi. Daha önce anlattığımız, Yahudilerle ve Beni Hanife ile savaş durumu da böyleydi.

Hafız İbn-i Receb Kelimetü'l-İhlas ismiyle isimlendirdiği risalesinde konuyu söyle açıklamıştır.[12]

Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem} söyle buyurmuştur:

“La ilahe ill'Allah, Muhammedun Rasulullah'a şehadet edinceye kadar insanlarla savaşmakla emrolundum.”[13]

Ömer {radiyAllahü anhu} ve sahabeden bir grup, bu hadisi şeriften yalnızca bu iki şehadeti getiren herkesin dünya cezasından (onlarla savaşan) kurtulacağını anlamışlardı. Ancak La ilahe ill'Allah'a şehadet etmesine rağmen zekatı vermeyen kimseyle savaş etme hususunda tereddüde düşmüşlerdi. Ebu Bekir Siddik {radiyAllahü anhu}bu hadis-i şeriften kendisiyle savaşılmayacak olanın, ancak La ilahe ill'Allah' söyleyip, bunun mana ve gereğince hareket eden kişi olduğunu anlamış ve bu görüşüne Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem}'in su hadisi şerifini delil getirmiştir.

Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem} söyle buyurur:

“La ilahe ill'Allah'ı diliyle ikrar edip, bu sözün gereğince hareket ettikleri vakit, onlar benden mallarını ve canlarını korumuş olurlar . İnsanların (gizli işlerinden dolayı olan) hesapları da Allah'a aittir.”[14]

Ebu Bekir Siddik {radiyAllahü anhu}: “Zekat malin hakkıdır” demiştir.

Ebu Bekir {radiyAllahü anhu}'nın anladığı bu mana İbni Ömer, Enes ve diğer bir çok sahabe tarafından Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem}den aşağıdaki gibi rivayet edilmiştir:

“La ilahe ill'Allah Muhammedun Rasulullah deyip namazı gereği gibi kıлып, zekatı verinceye kadar insanlarla muharebe etmekle emrolundum.”[15]

Bu hadisin içerdiği manaya, su ayetler de delil oluşturmaktadır.

Allah (c.c.) söyle buyuruyor:

“Eğer tevbe eder , namazı kılar ve zekat verirlerse yollarını serbest bırakın. (Tevbe: 9/5)

“Eğer tevbe eder, namazı kılar ve zekatı verirlerse sizin kardeşiniz olurlar.” (Tevbe: 9/11)

Bu dindeki kardeşlik, ancak tevhidle beraber diğer farzların da edasıyla gerçekleşir. Sirkten tevbe ise, ancak tevhidle mümkün olabilmektedir

Ebu Bekir Siddik (r.a.) bu hadisten çıkardığı manayı sahabeye açıklayınca, onu doğrulayarak bu görüşünü kabul ettiler. Sadece La ilahe ill'Allah Muhammedun Rasulullah diyen kimseden, dünya cezasının kaldırılmayacağını, (muaf tutulmayacağını) aksine İslam'ın şartlarından birini ihlal ettiğinden dolayı muhakkak cezalandırılacağını bundan dolayı ahirette de ceza göreceğini bildirmişlerdir.

Alimlerden bir grup söyle demiştir:

Bu hadislerde geçen “La ilahe ill'Allah'i söyleyip ona şahadet etmek, Cehennemden kurtulmayı ve Cennete girmeyi gerektirir. Bu gereklilik ise, söylenen sözün şartlarının hepsinin bir arada bulunması ve onu ortadan kaldıracak bir durumun olmaması halinde geçerli olur . Tevhid kelimesinin şartlarından biri eksik olduğunda veya onu ortadan kaldıracak bir söz ve amel bulunduğu bu kelime, söyleyenin Cehennemden kurtulmasını ve Cennete girmesini sağlayamaz.

Bu, Hasan ve Vehb İbn-i Münebbihe'nin açık görüşüdür.

Firuzdak'ın hanımı öldüğünde, defnedilirken Hasan (r.a.) Firuzdak'a söyle sordu:

“Bu günün için sen ne hazırladın” Firuzdak:

“Yetmiş yıldan beri söyleye geldiğim ‘La ilahe ill'Allah’” diye cevap verdi. Bunun üzerine Hasan {radiyAllahü anhu}:

“Bu ne güzel hazırlık! Fakat La ilahe ill'Allah için bilinmesi ve uyulması gereken birtakım şartlar vardır. Ayrıca iffetli kadınlara iftira etmekten sakın” dedi.

Hasan {radiyAllahü anhu}'ya denildi ki: “İnsanlar La ilahe ill'Allah diyen kimsenin Cennete gireceğini söylüyorlar. Ne dersin?” Hasan {radiyAllahü anhu}:

“Kim La ilahe ill'Allah der ve onun hakkini verir yani gerekleriyle amel eder, onu bozucu şeylerden kaçınıp şartlarını hakkıyla eda ederse Cennete girer.”

Vehb bin Münebbih'e “La ilahe ill'Allah Cennetin anahtarı değil midir? diye soran kimseye o şöyle cevap verir:

“Evet. Fakat, her anahtarın dişleri vardır. Eğer dişli anahtar getirirsen kapı sana açılır. Anahtarın dişleri yoksa açılmaz.”^[16]

İlim ehlerinden nakletmiş olduğum bu sözler, bence bu zan ve şüphelere reddiye olarak yeterlidir.

La ilahe ill'Allah diyen salih bir kimse, sihir yapmak ve sihir ehlini doğrulamak, Allah'tan (c.c.) başkasının gaybı bildiğini iddia etmek, kafir ve müşrikleri dost edinmek, din ehliyle alay etmek, din adamlarını Rab edinmek, Allâh'dan başkasına kurban kesmek, hakimiyeti Allâhu Teâlâ'dan başkasına vermek. Allâhu Teâlâ'dan başkasına dua etmek ve Allâhu Teâlâ ile kendisi arasında vasıtalar edinmek vb. şeyleri yaparsa La ilahe ill'Allah sözü ona hiçbir şekilde fayda vermez.

Cahiller kendilerine delil olarak mücmel (kapalı) nasları alır, bunun yanında tamamen açıklanmış nasları terk ederler. Bunların hali kitabın bir kısmına inanıp bir kısmını inkar edenlerin haline benzer.

Allahu Teala bu çeşit insanlar hakkında şöyle buyuruyor:

“Kitab'ı sana indiren O'dur . O kitabın bir kısmı muhkem ayetlerdir; bunlar Kitab'ın aslidir . Diğerleri ise müteşabih ayetlerdir . Kalplerinde eğrilik bulunan kimseler , fitne çıkarmak ve (heveslerine uygun) tevilini yapmak için müteşabih olan ayetlere tabi olurlar . Oysa müteşabihin tevilini Allah 'tan başkası bilmez. İlimde yüksek dereceye erişmiş olanlar ise: “Biz ona inandık, hepsi de Rabbimiz katındadır.” derler. Bunu, akıl sahiplerinden başkası düşünmez.”

“Rabbimiz! Bizi doğru yola ilettikten sonra kalplerimizi (bu yoldan) saptırma ve bize kendi katından bir rahmet bağışla; şüphesiz bağış sahibi olan yalnız Sensin.”

“Rabbimiz! Geleceğinde şüphe olmayan Kıyamet Gününde insanları toplayacak olan muhakkak Sensin. Allah, elbette vaadinden dönmez.” (Al-i İmran: 3/7-9)

Ey Allahım! Bizi hakkı hak bilip, ona tabi olan ve batili batıl bilip ondan sakınanlardan eyle .

[1] Buhari. Rikaak: 6, İstıtabe: 9; Müslim, İman: 47, Tirmizi, İman: 17, Ahmed: 4/44.

[2] Buhari, Cihad: 46, Rikaak: 36, Müslim, İman: 49.

[3] Buhari, Enbiya: 47, Tefsir: 5/17, Müslim, İman: 46, Tirmizi, Kıyama: 10, Ahmed: 2/436, 5/292.

[4] Müslim; İman:10.

[5] Buhari; İlim: 105, Müslim; İman: 10.

[6] Müslim, İman: 23, Ahmed: 3/472.

[7] Kitabu't-Tevhid: 115.

[8] Buhari; Cenaiz: 68, 87 , Müslim; Cennet: 70. Ebu Davud; Cenaiz: 78, Nesai;Cenaiz: 11 0, Tirmizi; Cenaiz:70.

[9] Buhari; Diyet: 2, Müslim; İman: 96, 158, 159.

[10] Buhari; İman: 17, Müslim; İman: 22, 41,Tirmizi; İman: 1-2

[11] (34) Bu iki hadisin birleşmesinden meydana gelen bir hadistir . Bunlardan ilki: “Onlari nerede bulursanız, hemen öldürün” Buhari, Salat: 28, İstitabe: 3, Müslim, Zekat: 1066.

İkincisi: “Ad kavminin öldürülmesi gibi onları öldürürdüm.” Buhari, İ'tisam: 2, 28, Müslim, Zekat: 1064.

[12] Kelimetü'l İhlas, Hafız Receb: 13-14.

[13] Buhari; İman: 16.

[14] Müslim; İman:8

[15] Buhari, İman: 16, Müslim; İman: 8.

[16] Buhari, Cenaiz: 1.

Fert ve Toplum Üzerindeki Etkisi

La ilahe ill'Allah kelimesinin ihlas ile, doğru bir şekilde, açık ve gizli olarak söylenip, gerekleriyle amel edilmesi halinde fert ve toplum üzerinde büyük etkiye sahip olduğu görülür:

1- “La ilahe ill'Allah” kelimesi, Müslümanları bir din ve bir akide sahibi kılıp, düşmanlarına karşı birleştirici olur ve bir kuvvet meydana getirip zafere ulaşmalarını sağlar.

Allâhu Azze ve Celle söyle buyuruyor:

“Toplu bir şekilde Allah’ın ipine sımsıkı yapışın ve bölünüp parçalanmayın.” (Al-i İmran: 31103)

“Eğer sana hile yapmak isterlerse, Allah elbette sana yeter, zira yardımıyla bütün müminlerle seni destekleyen ve kalplerini birleştiren O’dur . Sen yeryüzünde bulunan şeylerin hepsini birden verseydin, kalplerini yine de birleştiremezdin; fakat Allah onları birleştirmiştir . Şüphesiz O Aziz’dır (otorite sahibi, güç ve kuvveti elinde bulunduran), Hakim’dır (Hüküm sadece kendisine ait olandır.)” (Enfal: 8/62-63) Akidedeki ihtilaf parçalanmaya, çekişmeye ve düşmanlığa sebep olur.

Allâhu Teâlâ söyle buyuruyor:

“Dinlerini parça parça edip, fırka fırka ayrılanlar var ya, senin onlarla hiçbir ilişkin yoktur ...” (En’am: 6/159)

“Ama insanlar (din) işlerini kendi aralarında parça parça ettiler. Bu sebeple her hizip (hak üzere olduğunu sanarak) kendi yanındakiyle sevinmektedir.” (Mü’minun: 23/53)

La ilahe ill'Allah’ın manası dışında, insanları tevhid akidesi üzerinde toplayacak hiçbir şey yoktur.

2- La ilahe ill'Allah kelimesinin manasına bağlı olan bir toplumda, huzur ve emniyet çoğalır. Çünkü bu toplumdaki her bir fert, bu akidenin vermiş olduğu zorunluluktan dolayı Allah’ın helal kıldığını alır, haram kıldığını terkeder.

Bu akideyi yasamanın gerekli olduğuna inandığından dolayı Müslümanlara karşı düşmanlığı, zulmü, haddi aşmayı bırakıp, bunun yerine Allâhu Teâlâ’nın;

“Ancak müminler kardeştir.” (Hucurat: 49/10)

ayetiyle amel ederek, onlara Allâhu Azze ve Celle için dostluk ve sevgi gösterir ve onlarla yardımlaşır.

Arapların “La ilahe ill'Allah’ın gereğine bağlı oldukları zamanki halleriyle, bu bağı terkettikleri zamanki durumları ortadadır. Bu akideden önce; düşmanlık, hırsızlık, intihar, kibirlenmek, zorla gasp etmek, zina vb. durumlarla iç içeydiler.

Ne zamanki La ilahe ill'Allah'ın manasına bağılı olarak yaşamaya başladılar, o zaman birbirlerini seven kardeşler oldular.

Allâhu Teâlâ söyle buyuruyor:

“Muhammed Allah'ın Rasulü'dür. Onunla beraberinde bulunanlar, kafirlere karşı sert, kendi aralarında merhametlidirler ...” (Feth: 48/29)

“...Hani (bir zamanlar birbirinize) düşman idiniz, kalplerinizi birleştirmişti de O'nun bu nimetiyle kardeş oluvermişsiniz...” (Al-i Imran: 3/103)

3- Müslümanlar “La ilahe ill'Allah'ın gereğine bağılı kaldıkları zaman, Allâhu Azze ve Celle onları yeryüzünde hükümünün uygulayıcısı yapar. Tevhid dinini de çeşitli fikirlerin önünde sabit kılar.

Allâhu Azze ve Celle söyle buyuruyor:

“Allah içinizden iman edip salih amel isleyenlere, kendilerinden öncekileri hükümran kıldığı gibi onları da yeryüzünde hükümran kılacağımı, kendileri için hoşnut olduğu dinlerini, yine onlar için iyice yerleştireceğini ve korkulu hallerini güvene çevireceğini vaat etmiştir , Çünkü onlar, yalnız bana ibadet eder ve hiçbir şeyi bana ortak koşmazlar.” (Nur: 24/55)

İbadette esi ve benzeri olmayan Allâhu Subhânehû ve Teâlâ' bu büyük isteğın meydana gelmesini, La ilahe ill'Allah'ın manasına bağlamaktadır.

4- Kim La ilahe ill'Allah'ın gereğine bağılı olarak amel ederse akli istikrarlı, nefsi de huzurlu olur. Çünkü o bir olan Rabbin razı olduğu şeyleri yapıp, helak edici şeylerden uzaklaşarak Allâhu Azze ve Celle'ye kulluk eder. Bunun aksine her kim çeşitli ilahlara kulluk ederse, bu ilahlardan her birisinin ayrı ayrı istekleri ve ayki ayrı tedbirleri olacağından dünyada huzursuz, mutsuz olacağı gibi ahirettede hüsrana uğrayanlardan olur.

Allâhu Subhânehû ve Teâlâ söyle buyuruyor:

“Ey hapis arkadaşlarım! Birbirinden ayrı Rabler mi daha hayırlıdır; yoksa her şeye hakim ve galip olan Allah mi?” (Yusuf: 12/39)

“Allah, üzerinde ihtilafı ortakları bulunan bir adamla yalnız bir kişiye bağılı bir adamı misal olarak verir, hiç bu iki adam bir olurlar mi? Hamd Allah'a mahsustur, fakat çoğu bilmezler.” (Zümer: 39/29)

İmam İbn Kayyım söyle diyor:

“Allâhu Subhânehû ve Teâlâ bu ayette, muvahhid ile müşriki birbirinden ayırarak için örnek vermiştir.

Müşrik, ahlaki bozuk, birbirine düşman olan, ayrılığa düşmüş bir cemaate sahip bir kul durumunda olup, çeşitli ilahlara ibadet eder. Bu ilahların istekleri de birbirinden farklı olduğu için hiç birisini memnun edemez.

Muvahhid ise, bir tek olan Allâhu Azze ve Celle'ye kulluk eder ki onun durumu, Allâhu Azze ve Celle'ye bütün sirklerden arınarak teslim olan, hedefini ve rızasına götüreceği yolu bilen ve bütün ihtilaflardan uzak olarak huzur içinde olan kimse gibidir.

Bu kul, rabbine sirk koşmadan ve ihtilaflardan temizlenmiş olarak teslim olur.

Onun üzerinde Rabbinin rahmeti, acıması, şefkati ve ihsanı vardır. Bu iki kul hiç bir olurmu?"[1]

5- La ilahe ill'Allah 'in gereğiyle amel eden kul, dünya ve ahirette yükselir ve şeref kazanır, Allâhu Teâlâ'nın:

“(Bütün bunları) Allah'ı birleyerek ve O'na şirk koşmadan yapın. Kim Allah'a şirk koşarsa sanki o gökten düşmüş de kus kapmış, yahut rüzgar kendisini uzak bir yere sürüklemiş gibi olur ...” (Hac: 22/31)

ayetinde işaret ettiği gibi tevhid, yüksekliğe, sirk ise, aşağılığa delalet eder.

Allame İbn Kayyım dedi ki: “İman ve tevhid kendisine yükselinen ve kendisinden inilen sema gibidir, İman ve tevhid üzere olduğunda yeryüzünden semaya yükselir. İmanı ve tevhidi terk durumunda ise, semadan aşağılara inilir. Şiddetli zorluk, üst üste gelen acı ve izdi raplar, musibetler bu durumlar sonucudur. Allâhu Teâlâ iman ve tevhidden uzaklaşmanın gönderdiği şeytanlarla azalarını paramparça ederek, onu sıkıntıya sokar giderek bu eziyet, onu rahatsız edip ağırlaştırır ve helak çemberine düşürür.[2]

6- La ilahe ill'Allah kelimesini söyleyenin kani ve mali korunmuş olur, Rasulullah {sallAllahu aleyhi ve sellem} söyle buyurdu:

“Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına, şahadet edinceye kadar insanlara savaşmakla emrolundum. Onlar bunları yapınca, kanları ve malları benden korunmuş olur . Ancak İslam'ın hakkı müstesna...”[3]

İslam'ın hakkı; La ilahe ill'Allah'ın şartlarını yerine getirip sirkten uzaklaşarak tevhidin bütün içeriğini eda etmektir. Sadece la ilahe ill'Allah sözünü söylemek mali ve kani haram kılmaz.

Basari Allâhu Subhânehû ve Teâlâ'dandır Selam, Nebinin {sallAllahu aleyhi ve sellem}'in ve ashabının üzerine olsun.

[1] İ'lamü'l-Muvakkin: 1/187.

[2] İ'lamü'l-Muvakkin: 180,

[3] Buhari, İman, 17 , Müslim, İman: 36, Tirmizi, İman: 1.